

ÎNCHEIERE

29 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de Vasile Nicoară, prin intermediul avocatului Sergiu Balaban,

în cauza civilă la cererea înaintată de Vasile Nicoară împotriva lui Gheorghe Țurcanu cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei din 13 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Gheorghe Țurcanu, fiind modificată hotărârea din 21 mai 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 27 septembrie 2018, Vasile Nicoară a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Țurcanu Gheorghe cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, potrivit recipisei de vânzare-cumpărare semnată de pârât la 24 mai 2017, acesta a procurat de la el 13 000 kg de prune uscate și s-a obligat să-i restituie contravaloarea în sumă de 228 600 lei în termen de o lună, achitând un avans în sumă de 5000 lei. Pârâtul nu și-a onorat obligațiunile în termenul convenit și nu a restituit datoria, fiind somat despre executarea obligației, însă somațiile au fost lăsate fără răspuns.

Astfel, reclamantul a solicitat încasarea din contul lui Gheorghe Țurcanu a datoriei în sumă de 223 600 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 4796,68 lei, a taxei de stat achitată în mărime de 500 lei, a cheltuielilor de asistență juridică și celor aferente examinării cauzei, precum și a dobânzii de întârziere determinate conform art. 619 din Codul civil, pe care urmează să o achite creditorul în lipsa vinovăției, dacă nu execută hotărârea în termen de 90 zile de la data când aceasta a devenit definitivă.

La 07 februarie 2018, avocatul Sergiu Balaban în interesele reclamantului Vasile Nicoară, a depus cerere de extindere a pretențiilor din acțiunea inițială, în partea încasării dobânzii de întârziere și de concretizare a pretențiilor referitor la suma datorată, prin care a solicitat încasarea datoriei în sumă de 173 600 lei, a dobânzii de

întârziere în sumă de 13 412 lei, a cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică în sumă de 12 800 lei și a taxei de stat achitată în sumă de 500 lei.

La 12 aprilie 2018, avocatul Sergiu Balaban, în interesele reclamantului Vasile Nicoară, a depus o cerere de reducere a cuantumului pretențiilor din acțiune referitor la suma datorată și de concretizare a cuantumului pretențiilor accesorii, referitor la încasarea dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată, prin care a solicitat încasarea din contul lui Gheorghe Țurcanu în beneficiul lui Vasile Nicoară a dobânzii de întârziere în sumă totală de 15 629 lei, a cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică în sumă de 15 814 lei și a taxei de stat în mărime de 500 lei, încasarea celorlalte cheltuieli din contul pârâtului.

La 30 martie 2018, avocatul Sergiu Balaban a depus o cerere de extindere a pretențiilor în acțiune referitor la încasarea dobânzii de întârziere și de concretizare a pretențiilor referitor la suma datorată, prin care a solicitat încasarea datoriei în mărime de 120 600 lei, încasarea din contul lui Gheorghe Țurcanu în beneficiul lui Vasile Nicoară a dobânzii de întârziere în sumă de 15 629 lei, încasarea din contului Gheorghe Țurcanu a cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică în sumă de 15 807 lei, încasarea taxei de stat achitată în mărime de 500 lei.

Prin hotărârea din 21 mai 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, cererea de chemare în judecată înaintată de Vasile Nicoară a fost admisă. S-a încasat de la Gheorghe Țurcanu în beneficiul lui Vasile Nicoară suma de 15 629 lei cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 500 lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea acțiunii și suma de 15 800 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. S-a încasat de la Gheorghe Țurcanu în contul statului suma de 6 358 cu titlu de taxă de stat în partea de la achitarea căreia a fost scutit reclamantul.

Prin decizia din 13 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Gheorghe Țurcanu, fiind modificată hotărârea din 21 mai 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, în partea încasării cheltuielilor pentru asistență juridică, micșorând suma încasată de la 15 800 lei până la 10 000 lei, în rest hotărârea fiind menținută.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, după înaintarea acțiunii în instanța de judecată, pârâtul a restituit datoria integral, reclamantul solicitând doar încasarea dobânzii de întârziere și a cheltuielilor pentru asistență juridică. Astfel, prin prisma prevederilor art. 619 alin. (1) din Codul civil, instanța de apel a considerat corectă concluzia primei instanțe de a încasa dobânda de întârziere în sumă de 15 629 lei.

Totodată, Curtea de Apel Chișinău a considerat eronată concluzia primei instanțe în privința încasării sumei de 15 800 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, or, la determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, urmează a ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea problemelor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistență (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțe; natura și durata relației dintre avocat și client.

Pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor

suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; lista detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și orarul timpului aferent acestora.

Reieșind din aceste considerente, instanța de apel a ajuns la concluzia de a micșora cuantumul cheltuielilor pentru asistența juridică.

La 09 aprilie 2019, Vasile Nicoară, prin intermediul avocatului Sergiu Balaban, a contestat cu recurs decizia din 13 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar, s-a invocat faptul că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că intimatul nu a făcut obiecții pe parcursul examinării cauzei asupra cerinței de încasare a cheltuielilor de asistență juridică.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Vasile Nicoară, prin intermediul avocatului Sergiu Balaban este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 13 februarie 2019, fiind expediată participanților la proces la 12 martie 2019 (f.d. 130), însă la materialele cauzei nu sunt înscrisuri care să demonstreze momentul recepționării acesteia de către participanții la proces. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 13 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 09 aprilie 2019, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții

de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Vasile Nicoară, prin intermediul avocatului Sergiu Balaban.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Vasile Nicoară, prin intermediul avocatului Sergiu Balaban.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Ala Cobăneanu,

Judecătorii

Dumitru Mardari,

Svetlana Filincova